

Fattigdomen minskar

FATTIGDOM

Läget (2015)	<ul style="list-style-type: none">• 700 miljoner människor lever i extrem fattigdom.• Det motsvarar 10 procent av jordens befolkning.
Trenden 	<ul style="list-style-type: none">• Minskar i alla delar av världen. Mellan 1990 och 2015 minskade den extrema fattigdomen med tre fjärdedelar.• Den extrema fattigdomen halverades mellan 2005–2015.

Antalet människor som lever i extrem fattigdom har minskat med en miljard de senaste 15 åren, samtidigt har befolkningen ökat med lika mycket. Ändå levde mer än 700 miljoner människor kvar i extrem fattigdom år 2015.¹⁰

Fattigdom är en av de främsta orsakerna till många av världens problem. Fattiga människor löper större risk att dö tidigt och att drabbas av sjukdomar och krig. Det är de som drabbas hårdast vid naturkatastrofer, finanskriser, stigande världsmarknadpriser och andra externa kriser.

Fattigdom kan definieras och därmed mätas på många olika sätt. Ett vanligt sätt är att uppskatta hur stor del av befolkningen som tjänar mindre än en viss summa per dag, en förutbestämd fattigdomsgräns. Det är inte självklart var man ska dra gränsen mellan fattigdom och icke-fattigdom och beroende på var man lägger

ribban, ökar eller minskar det vi definierar som ”fattigdom”.

Det globala måttet på ”extrem fattigdom” är satt vid 1,9 dollar om dagen.¹¹ Måttet justeras efter köpkraft (vad saker kostar i olika länder för att få ett så rättvist mått som möjligt) och för inflation.

Det är detta mått som oftast används för att mäta om fattigdomen i världen ökar eller minskar. Målsättningen i millenniemålen var att halvera andelen människor som levde under denna fattigdomsgräns mellan åren 1990 och 2015. Målet nåddes fem år före deadline. Totalt sett beräknas fattigdomen ha minskat med nästan 75 procent¹² under de 25 åren, en historiskt sett unik förbättring.

Ojämna framsteg

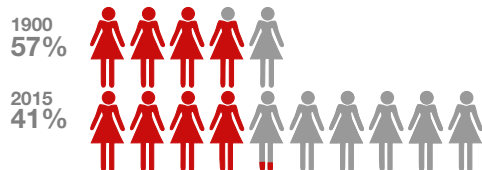
Även om fattigdomen har minskat i alla delar av världen har utvecklingen gått olika snabbt.

¹⁰) Uppskattningar från Världsbanken.

¹¹) Tidigare 1,25 dollar om dagen. Måttet ändrades i slutet av 2015 för att anpassas bättre till verkligheten.

¹²) Världsbanken: World Monitoring Report 2015.

Afrika söder om Sahara

Östasien

Södra Asien

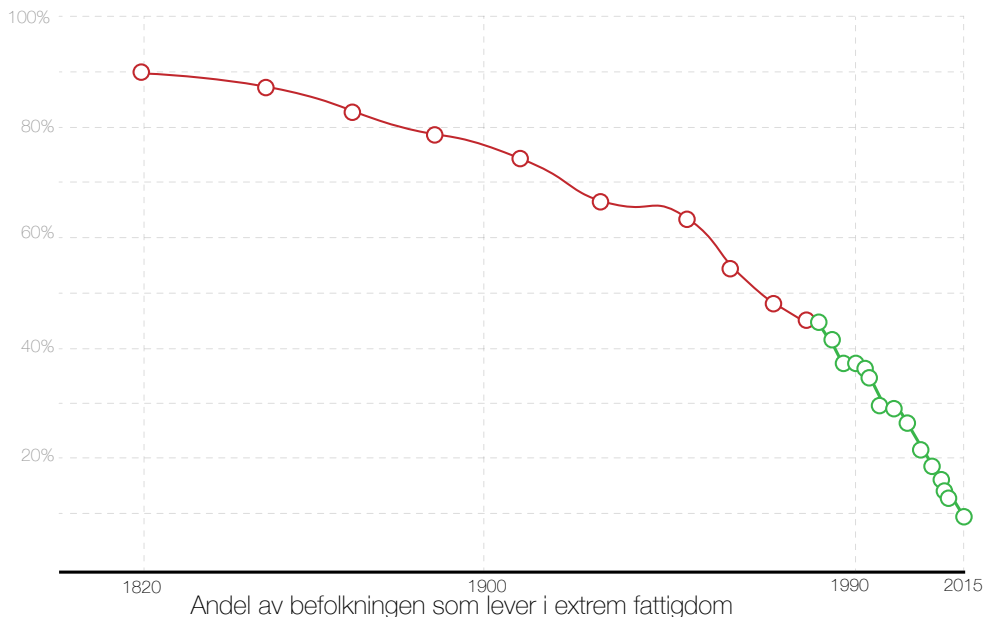

Snabbast har fattigdomen minskat i länder med hög ekonomisk tillväxt. I Kina har den extrema fattigdomen nästan utrotats från väldigt höga nivåer i början av 90-talet (se figur).

I Afrika söder om Sahara däremot började andelen extremt fattiga inte minska alls förrän en bra bit in på 2000-talet. Fortfarande beräknas fyra av tio människor i regionen leva i extrem fattigdom.

Eftersom befolkningen i Afrika söder om Sahara nästan fördubblats sedan 1990 betyder en svagt minskande andel fattiga att antalet människor som lever i fattigdom faktiskt ökat. Världsbanken räknar idag med att 390 miljoner människor i Afrika lever i extrem fattigdom.

Att utrota den extrema fattigdomen är inom räckhåll

Källa: 1982-2015: Världsbanken (1,9 \$/dag)
1820-1981: Bearbetning av Bourguignon och Morrisson (2002)

Globalt sett minskade dock antalet fattiga människor med nästan en miljard människor mellan 1990 och 2015. Detta trots att vi samtidigt blev en miljard fler människor på jorden.

Fler sätt att mäta

Det finns ingen given definition på fattigdom. Den kan mätas på olika sätt. Det räcker till exempel att höja fattigdomsgränsen till 4 dollar om dagen (den nivå FN räknar som medelklass) för att 65 procent av jordens befolkning ska hamna under. I södra Asien och i Afrika tjänar mer än 90 procent av befolkningen mindre än 4 dollar om dagen.

Men fattigdom är mer än bara inkomster. FN:s utvecklingsprogram, UNDP har utvecklat ett mångdimensionellt mått som fångar en bredare definition, som inkluderar tillgång till mat och vatten, liksom sjukvård och en fungerande levnadsstandard.¹³ Enligt detta mått lever 2,2 miljarder människor under eller i närheten av denna bredare definierade fattigdomsgräns.

De flesta länder har även egna nivåer för vad de räknar som fattigdom, så kallade "national poverty lines". Dessa är ofta bättre anpassade för att mäta fattigdomen i enskilda länder.

¹³ Läs mer om UNDP:s Multidimensional Poverty Index (MPI) på Human Development Reports hemsida hdr.undp.org

Foto: UNICEF/Christine Nesbitt

»Min dröm är att mina barn ska gå färdigt skolan och få en examen från ett universitet, så att de kan ta väl hand om sina familjer, bättre än jag har gjort.«

ATT LEVA I FATTIGDOM

Mitt namn är Cherry, jag är kristen och kommer från Karen State i Burma. Jag lever ett enkelt liv med min man, våra två döttrar och mitt brorsbarn. Mina föräldrar bor också nära, i huset bredvid. Jag jobbar som nanny åt utlänningar, det har jag gjort i nästan 20 år. Jag tycker mycket om mitt jobb eftersom det gör att jag kan ta hand om min familj. Nu bor jag i Yangon, i ett område där vissa är fattiga och andra rika. Här finns flera kyrkor, och i dem kan vi umgås och prata med de andra som bor här. Vi bor i ett litet hus, av cement och trä. Två små rum med ett litet kök och toalett på gården. Det regnar mycket i Burma, men vårt område översvämmas sällan, som tur är.

Det viktigaste för mig är människor, min familj. Min dröm är att mina barn ska gå färdigt skolan och få en examen från ett universitet, så att de kan ta väl hand om sina familjer, bättre än jag har gjort. Min äldsta dotter vill bli lärare, har hon sagt, och min yngsta konstnär. De gör mig lycklig, mina barn. Men livet i Yangon är inte lätt, lönen är låg och priserna stiger ständigt. Allt är dyrt för oss. Om någon blir sjuk är det svårt att ha råd att gå till läkare. De flesta av mina landsmän är fattiga, jag har haft tur, men för många är det svårt att klara livet. Jag tror att vår ledare Aung San Suu Kyi, kommer att göra livet bättre. Vi måste också arbeta hårt själva för att det ska bli så.

Cherry, Burma

Avskaffa fattigdomen i alla dess former till 2030

Den snabba utvecklingen, framför allt sedan millennieskiftet, visar att det skulle vara möjligt att avskaffa den extrema fattigdomen helt och hållet till år 2030. Det är också det uttalade målet för världens länder (läs mer om de globala målen på sidan 90).